

Politsei- ja Piirivalve ootused kohalike omavalitsuste planeeringutele

Katrin Satsi

Kagu politseijaoskond

Põlva piirkonnavanem

Turvalisus

- paljude kaasabil loodav ühiskonna seisund, milles inimene tunneb ennast kaitstult ja tagatud on tegelik ohutu elukeskkond, vähendades tõenäosust sattuda ohuolukorda, suurendades võimekust ohule reageerida ja leevendada ohu realiseerumisel tekitatud kahju (Riigiteataja, 2008).

Kes vastutab?

- Kes vastutab avaliku ruumi turvalisuse eest?
- Millised on turvalisele avalikule ruumile iseloomulikud näitajad ja edukad näited tegevusest turvalisuse tagamisel ja turvatunde suurendamisel?

Ennetus

- Sotsiaalsete ja olustikuliste ennetusmeetmete kasutamine turvalisuse tagamiseks aitab vähendada kannatusi ning on odavam ja tulemuslikum kui korrarikkumiste tagajärgedega tegelemine. (Riigiteataja, 2008)

Crime prevention through environmental design (CPTED)

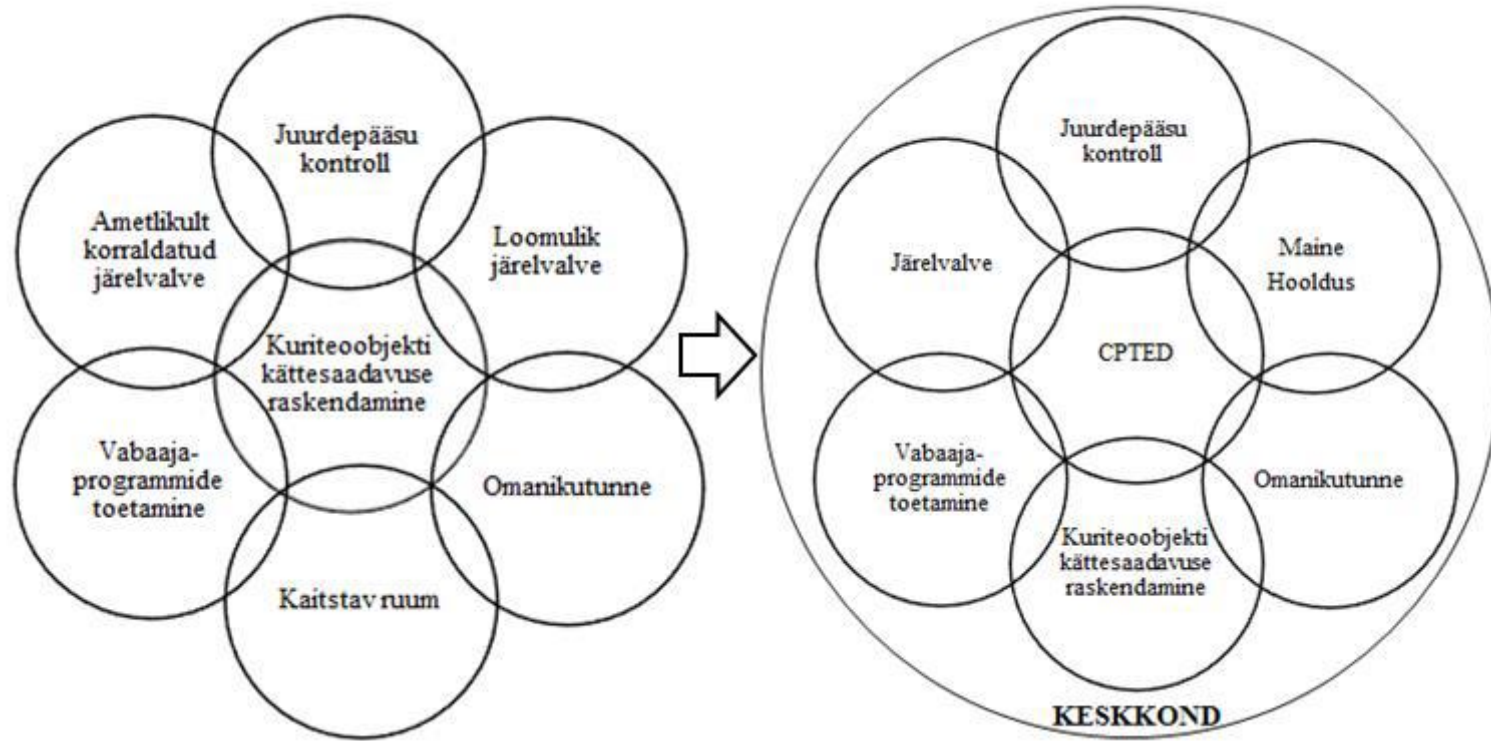
- Kuriteoennetus keskkonna planeerimise kaudu

Kuriteoennetuse puhul keskkonna kujunduse kaudu (CPTED) langeb rõhk kujundamisele ning läbimõeldud ruumi kasutusele. Traditsioonilised kuritegevuse ennetamise meetodid keskenduvad enamjaolt juurdepääsu piiramisele füüsiliste ja kunstlike tõketega nagu lukud, turvasüsteemid, aiad ja väravad, samas jätavad need meetodid tähelepanuta loomuliku juurdepääsu kontrolli ja järelevalve nagu strateegiliselt paigutatud sisenemised ja väljumised, tõketeta vaateväli ning patrullid probleemsetes kohtades. (Atlas, 2013, pp. 25-72)

Arhitektuur, tänavate paigutus, avalikud hooned ja teised väliruumid võivad mõjutada kuritegevuse taset ja inimeste turvatunnet. Keskkonna kujundus annab võimaluse muuta kasutatavad alad ohutumaks ja vähem vastuvõtlikuks kuritegevusele, muutes sellega inimestele avalikul alal olemise mugavaks. (Marzbali, *et al.*, 2012)

CPTED

- Juurdepääsu kontroll
- Maine
- Hooldus
- Omanikutunne
- Kuriteoobjekti kättesaadavuse raskendamine
- Vabaaja programmide toetamine
- Järelvalve

Turvalisi avalikke alasid on võimalik rajada koolituse, koostöö ja läbimõeldud planeerimisprotsessi abil. Arvestades CPTEDi protsessi elementidega on võimalik analüüsida ohte, riske ja haavatavaid kohti ning neid ennetada. Eelkõige annabki CPTEDi protsess selgitusi, kuidas planeerimisprotsess peaks välja nägema ning mida peaks tegema, et leida vastuseid küsimustele, mida on odavam küsida pigem enne kui pärast projekteerimist. Autori arvates on oluline igasuguse keskkonna planeerimise etapis erinevate spetsialistidega koostööd teha, et saavutada mitmekesisem aga samas turvalisem tulemus. Eriti aga peab arvestama teiste spetsialistide arvamusel avaliku ruumi kasutusest, sest seal liiguvad väga erinevad seltskonnad samaaegselt ning kõiki ohte vaid planeerijal ei ole informatsiooni puuduse tõttu võimalik tuvastada. Lihtsate muudatustega on võimalik juba planeeringu faasis lahendada tulevikus kerkivad probleemid.

Mis teoksil? Disainituba!

- Disainitoa tulemusel koorus välja mitmeid erinevaid ideid, millega edasi minna, neist üks kandis nime AlterEgo. Selle edasi arendamiseks esitati idee 9. oktoobril toimunud Sisekaitseakadeemia Häkatonile. „AlterEgo“ idee oli luua virtuaal- ja makettehnoloogia toel linnaruumi keskkond, kus erinevad osapooled (politsei, planeerijad, arhitektid, tudengid) hakkavad planeerima linnaruumi nii, et see vastaks turvalise nõuetele. Virtuaalkeskkonnas loodud harjutuse nimeks sai „Turvalise linnaruumi Kunst“. Projektimeeskond jätkab idee edasiarendamist koostöös Sisekaitseakadeemia, Eesti Kunstiakadeemia ja teiste partneritega.

Tänan!